

Základní škola a Mateřská škola Radňovice, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Platnost dokumentu: 1. září 2019

.....
Datum

Razítko školy

.....
Podpis ředitelky

I. Identifikační údaje

Název ŠVP:

ŠVP pro zájmové vzdělávání

Motto:

Každý den je nový začátek

Údaje o škole:

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Radňovice, příspěvková organizace

Adresa školy: Radňovice 54, 592 31 Nové Město na Moravě
IČO: 75023881
IZO ŠD: 119 400 791
RED-IZO: 600 130 479

Ředitelka: PaedDr. Iva Jinková

Kontakty: tel.: 566 615 789
e-mail: iva.jinkova@seznam.cz

Webové stránky: www.zsradnovice.cz

Zřizovatel:

Název: Obec Radňovice

Adresa: Radňovice 61, 592 31 Nové Město na Moravě

Kontakty: tel.: 566 617 017
e-mail: obec@radnovice.cz
www.radnovice.unas.cz

Platnost dokumentu: od 1. září 2019

II. Charakteristika ŠD

Školní družina je důležitým výchovným partnerem rodiny a školy. Plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání, osobní a sociální kompetence dětí, pomáhá jim překonávat jejich handicap. Má také důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů.

Náš program se snaží vést děti ke zdravému životnímu stylu, vybudovat v nich sebevědomou osobnost, která je schopna najít si své místo v sociální skupině a adekvátně reagovat na náročné životní situace.

Školní družina musí být místo pro:

- zájmové vyžití dětí
 - regeneraci sil dětí po vyučování
 - rozvíjení tvořivosti
 - posilování sebevědomí
 - posilování tolerance
 - radost
 - komunikaci vychovatelky a rodičů
- (poskytovat rodičům informace o činnosti ŠD, o připravovaných akcích, aj.)

III. Cíle vzdělávání

Naším cílem je připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi a postoji:

Výchova ke zdravému životnímu stylu (Zdravý člověk)

- výchova k odpovědnosti za svou osobu
- výchova k odpovědnosti za své zdraví
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim
- dodržování osobní hygieny
- posilování tělesné zdatnosti
- posilování a rozvíjení citové stránky osobnosti

Posilování komunikačních dovedností (Člověk jako sociální bytost)

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost vyjádřit se
- schopnost naslouchat
- uplatnění se v kolektivu
- kulturní život
- podpora pozitivního prožitku

Odpovědnost za své chování a ovládání negativních citových reakcí (Psychicky zralá osobnost)

- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování
- řešení různých náročných situací
- pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- vypořádat se se stresem
- vyrovnávání se s nedostatky a neúspěchy

Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině (Člověk jako jedinec)

- kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti každého člena, sebehodnocení
- vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny
- temperament, postoje, hodnoty
- podpora prožitku přijímání společností
- schopnost spolupráce

Formování životních postojů (Důležité Já)

- vytváření společensky žádoucích hodnot
- vytváření základů právního vědomí, práv a povinností
- rozvíjení vnímavosti, citlivých a přátelských vztahů k lidem, prostředí i k přírodě
- úcta, porozumění, tolerance
- schopnost a ochota pomoci, solidarita s druhými
- vytvoření vlastního sebevědomí

- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- prevence sociálně patologických jevů - drogy, alkohol, kouření
 - delikvence
 - virtuální drogy
 - šikanování, vandalismus, násilné chování
 - rasismus
- podobnost a odlišnost lidí
- rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání
- aktivní ochrana životního prostředí

Nacházení nových vazeb a souvztažností mezi již získanými poznatky z vyučování

- možnost vzájemného doplňování školního vyučování a výchovně-vzdělávací práce ŠD
- osvojování si jednotlivých strategií učení
- podněcování k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- rozvoj základních myšlenkových operací
- schopnost získávat, třídit a zapamatovat si podstatné informace a fakta
- přinášet nové podněty, obohacovat poznatky
- motivace pro celoživotní učení
- tohoto cíle dosahovat specifickými, od školního vyučování výrazně odlišnými prostředky

IV. Délka a časový plán zájmového vzdělávání

Školní vzdělávací program ŠD je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu, tj. pro žáky I. stupně základní školy.

Zájmové vzdělávání ve ŠD je poskytováno po dobu trvání školního roku, tj. po dobu 10 měsíců. V průběhu vedlejších prázdnin se činnost ŠD přerušuje (výše úplaty zůstává stejná).

Provozní doba ŠD je od 11:45 do 15:00 hodin. Podmínky pro příchody a odchody ze ŠD jsou uvedeny ve Vnitřním řádu ŠD.

V. Formy vzdělávání

Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit z oblasti výchovné, vzdělávací, odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti ŠD. Po řízeném vyučování je věnován prostor odpočinkovým a relaxačním činnostem, spontánním aktivitám, tělovýchovným chvilčkám a pobytu na čerstvém vzduchu.

Na škole fungují zájmové kroužky, jejichž činnost se prolíná s činností ŠD a je na ně brán ohled při plánování činností ŠD.

Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost v zájmových útvarech zřizovaných ŠD (kroužky ŠD):

- sportovní kroužek,
- výtvarný kroužek,
- dramatický kroužek,
- procvičování a příprava na přijímací zkoušky, „Cvička“,
- tématicky zaměřený kroužek (věda, logické myšlení, čtenářská gramotnost, apod.),
- kroužek anglického jazyka.

Mimo tyto kroužky se děti seznamují se všemi oblastmi zájmové činnosti a jednotlivé aktivity jsou zapracované v týdenní skladbě zaměstnání:

- pohybové a tělovýchovné aktivity,
- výtvarné činnosti,
- hudba, zpěv, tanec,
- literárně – dramatická činnost,
- přírodovědná a vlastivědná činnost,
- výpočetní technika.

Příležitostná činnost

Jedná se o výchovné, vzdělávací, zájmové a tématicky rekreační činnosti organizované nepravidelně dle potřeb dětí a možností ŠD (akce, besídky, vystoupení, sportovní dny, projekty apod.). Některých těchto činností se vedle přihlášených žáků ŠD mohou účastnit i rodinní příslušníci či další zájemci.

Spontánní činnost

Spontánní aktivity jsou zahrnuty do denního režimu ŠD, např. jako odpolední klidové činnosti a hry,

aktivní odpočinek či při pobytu venku.

VI. Obsah zájmového vzdělávání

Obsah zájmového vzdělávání vychází ze vzdělávacích oblastí převzatých z rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Zohledňuje možnosti a podmínky ŠD, věkové zvláštnosti žáků, jejich zájmové zaměření a personální podmínky.

Člověk a jeho svět	Místo, kde žijeme	- vztah ke své škole, městu, státu - vycházky, výlety, poznatky z cest - vztah ke své škole, městu, státu
	Lidé kolem nás	- příbuzenské vztahy v rodině - vztahy mezi dětmi - vztahy ke škole - pravidla soužití - chování lidí - pravidla slušného chování - principy demokracie - základní lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti
	Lidé a čas	- regionální pověsti a báje - tradice, zvyky, odlišnost způsobů života - návštěva kulturních institucí muzeum, knihovna, galerie - orientace v čase
Člověk a příroda	Rozmanitost živé a neživé přírody	- vycházky do přírody - sběr přírodnin
	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Environmentální výchova	- praktické poznávání přírody - úklid veřejných prostor - výroba z recyklovatelných materiálů - ekologické hry
	Proměny přírody, roční období	- sběr přírodních materiálů - umělecké předměty z přírodních materiálů - výzdoba prostor školy a ŠD
	Činnost člověka v přírodě (pozitivní, negativní)	- sázení stromů - hrabání listí - sledování negativního chování k přírodě (pozorování vlastního okolí) a alternativy jeho zlepšení
	Likvidace odpadů - třídění odpadů	- třídění odpadů ve škole a ŠD - návštěva sběrného dvora
Člověk a svět práce	Tradiční i netradiční materiály	- estetická výchova: zpracování kůže, dřeva, plastů, kovu, papíru, látek, papírových krabic, provázků,...

	Elementární dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> - práce na PC - kreslení, malování - hry s loutkami - výroba pracovních nástrojů
--	------------------------	---

VII. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Při všech činnostech ŠD respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami umožňujeme individuální integraci a začleňování do volnočasových aktivit s přihlédnutím ke stupni a charakteru jejich handicapu. Možnosti integrace a podpůrná opatření konzultujeme s rodiči a školou žáka a při jejich konkretizaci vycházíme z doporučení školského poradenského zařízení. Při integraci žáka zájmového vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami využíváme individualizace a diferenciaci pedagogických postupů.

Žákům mimořádně nadaným zprostředkováváme s ohledem na jejich psychosociální charakteristiku aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahů a sociální a emocionální inteligence. I v tomto případě spolupracujeme se školským poradenským zařízením, rodiči a školou.

VIII. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Činnost ŠD je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy.

O zařazení dětí do školní družiny rozhoduje ředitel školy. Přihlašování a odhlašování žáků ze ŠD je prováděno na základě písemných žádostí rodičů žáka. ŠD se naplňuje do počtu 25 žáků s pravidelnou docházkou.

Způsob evidence účastníků je stanoven ve vnitřním řádu školní družiny.

Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí družině rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka z družiny; tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku. Omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka nebo pokud má žák odejít

ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí rodiče tuto skutečnost družině písemně. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí písemně.

V případě, že žák opakovaně porušuje vnitřní řád školní družiny, může být podmíněčně či zcela vyloučen ze ŠD. Tento krok navrhuje vychovatelka ŠD řediteli školy a projednává se na pedagogické radě. O podmíněčném nebo úplném vyloučení rozhoduje ředitel ve správním řízení.

IX. Popis materiálních podmínek

Školní družina je součástí základní školy. Nachází se v budově školy, kde pro svou činnost primárně využívá jednu třídu (hernu ŠD). Místnost je prostorná, světlá a útulná, část podlahy může být pokryta kobercem, který slouží především k odpočinkovým činnostem. Bez koberece je místnost díky povrchu vhodná ke sportovním aktivitám. ŠD je vybavena řadou her, stavebnic, puzzle, menší knihovnou, CD přehrávačem, molitanovými kostkami a polštáři pro relaxaci. Při sportovních činnostech mohou žáci využívat různorodé tělovýchovné nářadí a náčiní. Školní družina rovněž používá PC, DVD, IAT umístěné ve třídách ZŠ, kde také probíhá část kroužků. K pobytu venku slouží školní zahrada vybavená hracími prvky, obecní fotbalové hřiště a okolí školy. Dle finančních možností inovujeme a doplňujeme vybavení ŠD.

X. Popis personálních podmínek

Zájmové vzdělávání je řízeno jednou plně kvalifikovanou vychovatelkou. Činnost a výchovné působení vychovatelky vychází z požadavků pedagogiky volného času (ovlivňování volného času, nabídka alternativních aktivit, nabídka pomůcek, her. Podstatný je požadavek dobrovolnosti, aktivity, požadavek seberealizace, zajímavosti a zájmovosti, pestrosti a přitažlivosti). Vychovatelka je iniciátorkou a průvodkyní dítěte při volnočasových činnostech, které přímo nebo nepřímo řídí, navozuje, motivuje, umožňuje a hodnotí. Probouzí v dětech zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci, chuť dívat se kolem sebe a podněty vnímat. Podněcuje a rozvíjí přirozenou zvědavost dětí, jejich chuť objevovat i odvahu projevit se a ukázat, co všechno zvládne. Tyto projevy pak přiměřeně oceňuje a chválí.

Kromě pedagogické činnosti vychovatelka zajišťuje také přihlašování a odhlašování žáků, vedení předepsané evidence, vybírání poplatků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.

Má také za úkol pracovat na svém profesním růstu a dále se vzdělávat v akreditovaných kurzech i samostudiem.

XI. Ekonomické podmínky

Školní družina využívá finanční prostředky ze státního rozpočtu. Součástí finančního zajištění materiálu v ŠD je také část úplaty ze ŠD. O její výši rozhoduje ředitel školy a je vždy stanovena na celý školní rok.

Úplata za ŠD je splatná předem, platí se zpravidla ve třech splátkách – za období září až prosinec, leden až březen a duben až červen. Škola přijímá platby v hotovosti. Vedoucí vychovatelka pravidelně kontroluje placení úhrady v součinnosti s ředitelkou školy, pokud jsou rodiče v prodlení s placením, jedná s nimi. Pokud rodiče nereagují na ústní výzvy, prokazatelným způsobem je písemně upozorní na jejich povinnost.

Úplata může být snížena nebo prominuta

- a) žákovi, pokud je společně posuzovanou osobou pro nárok na sociální příplatek, který pobírá jeho zákonný zástupce nebo jiná oprávněná osoba,
- b) žákovi, pokud má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte v pěstounské péči a tento příspěvek nebo jeho část je vyplácena, pokud skutečnosti uvedené v písmenu a) a vyplácení příspěvku uvedeného v písmenu b) prokáže řediteli.

Pokud za dítě není zaplacen poplatek, vedoucí vychovatelka školní družiny o tom uvědomí ředitele školy nejpozději do jednoho měsíce. Ředitel školy může rozhodnout o případném vyloučení žáka ze školní družiny.

XII. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

ŠD zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří zázemí pro rozvoj žáků a bezpečné, inspirující a nestresující prostředí. Podporuje dobré vztahy mezi žáky, zaměstnanci, rodiči i s širokou veřejností.

Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost

využívá odborné učebny (např. tělocvičnu), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci přihlášení do ŠD jsou na začátku, v průběhu i na konci školního roku poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídní knize.

XIII. Zveřejnění školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je umístěn na nástěnce vedle ředitelny a je součástí ŠVP pro ZV.